

RMK valgustusraie kvaliteedi kontrollimise kriteeriumid ja hindamisskaala

1. Valgustusraie kvaliteedi kontrollimise kriteeriumid ja hindepotsendid

Tabel 1. Valgustusraie kvaliteedikriteeriumid ja hindepotsendid.

Kvaliteedikriteeriumid		Hinnang	Hindepotsent
1	Kasvama jäetud puude arv võrreldes metsakasvataja ülesandega	vastab	100
		rohkem	75
		vähem	75
2	Kasvama jäetud hunte või tuleviku hunte	ei	100
		jah	75
3	Kasvama jäetud mitesobivaid puuliike	ei	100
		jah	75
4	Valgustusraie vajadus	vajalik	100
		mittevajalik	75
5	Püstitatud EPL õige	jah	100
		ei	75
6	Keskkonnanõuete järgimine	jah	100
		ei	75
7	Töö tehtud tervel pinnal	jah	100
		grupid lahendamata	75
		ei	0
8	Rohkem NOH ei tee	otsus õige	100
		otsus puudub	75

Eraldise koguskoori arvestamisel lähtutakse kriteeriumite madalaimast hindepotsendist. Valimi koguskooride aritmeetiline keskmine näitab metsakasvataja NOH kvaliteeti hindamisskaalal.

2. Valgustusraie kvaliteedi hindamisskaala

- 2.1. „Hea“, kui kvaliteedikriteeriumite hindepotsentide tulemus on vähemalt 90%.
- 2.2. „Rahuldav“, kui kvaliteedikriteeriumite hindepotsentide tulemus on vähemalt 75%, aga alla 90%.
- 2.3. „Nigel“, kui kvaliteedikriteeriumite hindepunktide tulemus on alla 75%.

3. Valgustusraie kvaliteedikriteeriumite definitsioon

3.1. Kasvama jäetud puude arv võrreldes metsakasvataja ülesandega

Hinnatakse metsakasvataja poolt ettenähtud allesjäävate puude arvu võrrelduna kontrolltegevuse läbiviija loendatud tulemusega. Puude arv loetakse vastavaks, kui kontrolltegevuse käigus loendatud puude arv ja metsakasvatja poolt ettenähtud allesjäävate puude arvu erinevus jääb lubatud erinevuse piiridesse. Lugemite erinevuse lubatud piirid on -600 kuni +1000 puud hektari kohta. Vigastatud puid ei loeta kasvama jäetud puude hulka. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.1.1. Vastab – 100 hindeproutsenti

3.1.2. Rohkem – 75 hindeproutsenti

3.1.3. Vähem – 75 hindeproutsenti

3.2. Kasvama jäetud hunte või tuleviku hunte

Hinnatakse, kas raiejärgselt esineb hundi-tüüpi puid. Hundiks loetakse lehtpuid okaspuu noorendikes, mis vahetult mõjutavad okaspuu kasvutingimusi. Lehtpuid, mis paiknevad eraldiseisvalt häiludes, ega mõjuta või ei hakka mõjutama okaspuud vahetult, ei loeta huntideks. Samuti ei loeta huntideks lehtpuid, mille kõrguskasv on väiksem või võrdne okaspuu kõrguskasvuga ja mille säilitamine on tingitud okaspuu madalast arvukusest. Kui huntide arv on märkimisväärne ja see mõjutab noorendiku kvaliteeti, rakendatakse hindeproutsenti 75. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.2.1. Ei – 100 hindeproutsenti

3.2.2. Jah – 75 hindeproutsenti

3.3. Kasvama jäetud mittesobivaid puuliike

Hinnatakse, kas raiejärgselt esineb puistusesse mittesobivaid puuliike. Mittesobivaks loetakse puuliik juhul, kui tekkiv koosseis on metsakasvatustlikust seisukohast sobimatu (näiteks MA+HB). Samuti, kui eesmärgipuuliigi nõuetekohase arvukuse ja ühtlase liituse juures on puistusesse jäetud metsa uuendamisel mitte arvesse minevaid puuliike (remmelgas, toomingas, pihlakas jne). Kui eesmärgipuuliigi arvukus ei vasta nõuetele või liitus on ebaühtlane, ei loeta nimetatud puuliike mittesobivaks. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.3.1. Ei – 100 hindeproutsenti

3.3.2. Jah – 75 hindeproutsenti

3.4. Valgustusraie vajadus

Hinnatakse, kas väljaraiutud puud ja põõsad või rohhtaimed takistasid allesjätud puude kasvu ning raie teostamine oli vajalik. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.4.1. Vajalik – 100 hindeproutsenti

3.4.2. Mittevajalik – 75 hindeproutsenti

3.5. Püstitatud EPL õige

Hinnatakse, kas töö üleandmisel on seatud õige eesmärgipuuliik. Metsakasvataja peab andma korrektse tööülesande, mida ei saa teha, kui kehtiva eesmärgipuuliigiga pole võimalik jätkata. Eesmärgipuuliigi arvukus peab moodustama vähemalt 30% puistu koosseisust. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.5.1. Jah – 100 hindeproutsenti

3.5.2. Ei – 75 hindeproutsenti

3.6. Keskkonnanõuete järgimine

Hinnatakse, kas on täidetud [RMK metsatöödele esitatavad keskkonnanõuded](#). Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.6.1. Jah – 100 hindeproutsenti

3.6.2. Ei – 75 hindeproutsenti

3.7. Töö tehtud tervel pinnal

Hinnatakse, kas eraldis on ülepinnaliselt läbi raiutud või mitte. Kriteerium sisaldab varasemat „Puude grupid lahendamata“ kriteeriumi. Antud juhul käsitletakse lahendamata gruppe mittetäieliku tööna, mis on tekkinud hooletuse, mitte tahtliku tegevuse tulemusena. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 0%, hindamisskaalal „Nigel“ või lahendamata gruppide puhul 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“. Kui eraldisel on töö täielikult või osaliselt tegemata, siis loetakse eraldise koguskoor võrdseks nulliga ja teisi kriteeriume ei hinnata.

3.7.1. Jah – 100 hindeproutsenti

3.7.2. Grupid lahendamata – 75 hindeproutsenti

3.7.3. Ei – 0 hindeproutsenti

3.8. Rohkem NOH ei tee otsus

Hinnatakse, kas eraldis vastab [RMK valgustusraiate kvaliteeditingimustes](#) toodud optimaalsele kõrgusele ja tükiarvule pärast viimast valgustusraiet. Eraldiste suhtes, millel „Rohkem NOH ei tee“ otsus puudub, kuid mis kontrolltegevuse ajal vastavad pärast viimast valgustusraiet nõutud tingimustele, rakendatakse „Otsus puudub“. Muudel juhtudel täidetakse vaikimisi „Otsus õige“. Koguskoori mõjutab määral, mis annab minimaalselt 75%, hindamisskaalal „Rahuldav“.

3.8.1. Otsus õige – 100 hindeproutsenti

3.8.2. Otsus puudub – 75 hindeproutsenti